

Uchwała nr XI/60/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2024-2040 przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2024

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Maciej Gardas — przewodniczący,
- 2) Ewa Zarzecka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2024–2040 przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2024.

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający oceniając przekazany 20 listopada 2023 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z art. 230 ust. 9 u.f.p. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2024-2040 stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej opracowano na lata 2024–2040. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty. W projekcie zawarto bardzo ogólne objaśnienia.
2. Prognozowane w 2024 r. dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok.
3. Zachowano wymóg zrównoważenia budżetu w części bieżącej, o którym mowa w art. 242 u.f.p., w całym okresie objętym prognozą.
4. Przewidywana na koniec 2024 r. kwota długu wynosi 39.956.352,00 zł.
5. Deficyt zgodnie z § 3 projektu uchwały budżetowej zostanie pokryty przychodami pochodzącymi: pochodzącymi ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez Miasto i Gminę Bierutów.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z przekazanego projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2024-2040 wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2024 rok spowoduje zwiększenie kwoty długu Gminy na koniec 2024 r. w porównaniu do planowanego wykonania 2023 r. (z kwoty 38.565.684,00 zł do kwoty 39.956.532,00 zł). Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217

ust. 2 pkt 4-8 u.f.p. nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego wynosi dla roku 2024 wynosi 92,51%. W roku 2025 kształtuje się na poziomie 80,94%. Planowana w 2024 r. relacja spłat zobowiązań finansowych, wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 10,60%, natomiast dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy wynosi 12,02% z uwzględnieniem planu na III kw. 2023 r. i 11,85 z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2023 roku.. W kolejnych latach objętych prognozą wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia, ale kształtuje się na zbliżonym poziomie do dopuszczalnego wskaźnika. Różnica pomiędzy dopuszczalnym wskaźnikiem a relacją o której mowa w art. 243 u.f.p., dla poszczególnych lat kształtuje się następująco: 0,88 punktu procentowego (p.p.) w roku 2025, 0,07 p.p. w roku 2026, 0,53% p.p. w roku 2027 i 0,61 p.p. w roku 2028. W kolejnych latach prognozy sytuacja nieznacznie, ale stopniowo się polepsza. Z przedstawionych danych wynika, że w latach 2024–2040 zostanie zachowana zasada spłaty zadłużenia, o której mowa w art. 243 u.f.p., pod warunkiem zrealizowania przedstawionych w prognozie wielkości budżetu. Jak wynika z art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.p. dla roku poprzedzającego rok budżetowy, na który jest ustalana relacja, przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a po sporządzeniu sprawozdań rocznych - wartości wykonane za ten rok. Zatem wykonanie roku budżetowego 2023 będzie miało wpływ na ostateczny dopuszczalny poziom spłat w kolejnych latach. Na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach, tj. w okresie spłaty długu, istotny wpływ będzie miało również wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2025–2027 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie 3,5 mln zł, przy planowanej na 2023 r. w kwocie 558.498,06 zł (w latach 2021 i 2022 wykonane w kwotach odpowiednio 3,5 mln zł i 0,6 mln zł). Wykonanie nadwyżki operacyjnej na poziomie niższym od założonego niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Objaśnienia do projektu jako zbyt ogólnikowe nie odnoszą się do wykonania w 2023 r., wzrostów i obniżek wydatków w latach przyszłych oraz pomysłów na poprawę sytuacji finansowej Gminy przy bardzo niskich wskaźnikach i relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w latach 2024-2029. Planowane dochody ze sprzedaży majątku w roku 2024 (1.500.000,00 zł) znacznie odbiegają od wykonania w latach poprzednich: 353.644,01 zł w roku 2021, 352.892,51 zł w roku 2022 i 177.356,00 zł wedle przewidywanego wykonania w roku 2023. W objaśnieniach brak wyjaśnienia tak optymistycznej prognozy.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Maciej Gardas